

Л.В.Петько

к.пед.н., доцент НПУ імені М.П.Драгоманова,

С.М.Бабій

канд. філософ.наук, КНУ імені Т.Г.Шевченка

ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНЕ ІНШОМОВНЕ НАВЧАННЯ В УМОВАХ УНІВЕРСИТЕТУ

Університетська освіта є структурованою сукупністю «функціонально зв'язаних підсистем (освітньо-наукової та фундаментальних і прикладних досліджень), скоординоване поєднання яких забезпечує досягнення стратегічних цілей університету. Як важлива функція університетської діяльності, університетська освіта поєднує фундаментальні й прикладні дослідження з професійною підготовкою спеціалістів зі створенням системи неперервної освіти, збереженням національних традицій відповідно до інтересів держави та регіону [1, с. 25]».

Серед ознак університетської освіти науковцями визначають «...єдність соціального, культурного, економічного та наукового середовища, яке на основі системності та взаємодії формує певний інтегральний модернізаційний результат, що виявляється у процесах удосконаленого відтворення суспільства», а також «...для вищої освіти показовим є системне відтворення на високому інтелектуальному і культурному рівнях одночасно всіх елементів процесу набуття, відновлення і продукування знань: джерела знань (науки), носія знань (викладача), об'єкта та суб'єкта знань (студента) [4, с.113]».

У свою чергу, для окреслення аксіологічної ідеї університету як підґрунтя універсальності інші дослідники називають основні екзистенціали університету, тобто істотні субстанційні складові, без яких університет взагалі не може вважатися університетом, а саме: «академічні свободи, ущільнення контактів між студентом і викладачем, єдність викладання та дослідження, індивідуальна освіта та комп'ютеризація, розвиток системи консультацій, дискурсні технології навчання, демократизм, творчість тощо [2, с. 356]».

Зазначимо, що сучасна професійна підготовка студента в умовах університету розглядається крізь призму особистісно-розвивального контексту. В цей період завершується формування особистості, відбувається її професійне становлення, спрямоване на особистісну і професійну самореалізацію та самовдосконалення, випускник

набуває життєво необхідних світоглядних, культурних, психологічних знань. Водночас, одним із важливих завдань ВНЗ при підготовці спеціаліста, окрім функції інформування, «повинно залишатися сприяння розвитку його самоідентифікації з професією, а також забезпечення умов, що сприятимуть успішному і своєчасному розв'язанню кризи ідентичності [5, с. 5]».

Але, на жаль, ще не створено повноцінного взаємозв'язку між професійною освітою, науково-дослідною та практичною діяльністю майбутніх випускників університетів, що підсилює невідповідність змісту освіти та освітніх технологій сучасним вимогам (це виокремлюється в низці державних документів, прийнятих останнім часом стосовно освіти) і незадовільно впливає на готовність вітчизняної системи освіти до інтеграції до світового освітнього простору, залучення науковців до проходження міжнародного стажування в наукових центрах (згідно професіоналізації), активізації академічної мобільності студентів, аспірантів, докторантів, що позитивно вплине на конкурентоздатність випускників українських вишів. До наукових досліджень залучаються вже студенти бакалаврату, що передбачає й інший результат на період закінчення навчання в університеті.

З огляду на сказане, в умовах університету постає актуальним вивчення предмету «Іноземна мова за професійним спрямуванням», що розглядається науковцями як пріоритетний напрямок в оновленні змісту університетської освіти, і виступає значущим компонентом майбутньої професійної діяльності випускника вищої школи.

Суть професійно орієнтованого навчання іноземній мові, як зазначають науковці, полягає в його інтеграції із спеціальними дисциплінами з метою отримання додаткових професійних знань і формування професійно значущих якостей особистості. Іноземна мова виступає засобом підвищення професійної компетентності і особистісно-професійного розвитку студентів і є необхідною умовою успішної професійної діяльності фахівця – випускника сучасної вищої школи, здатного здійснювати професійні контакти з іншомовними партнерами [3, с. 115].

Література

1. Жижко Т.А. Теоретичні засади розвитку університетської освіти: європейський контекст : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філос.наук : спец. 09.00.10 «філософія освіти» / Т.А.Жижко. – К., 2011. – 32 с.
2. Жижко Т.А. Місце та роль університету в системі освіти / Т.А.Жижко // Гілея (науковий вісник) : [зб. наук. праць] / [гол. ред. В.М.Вашкевич]. – К., 2009. – Вип. 28. – С. 352–360.
3. Мухтарова Н.Р. Поняття професійно орієнтованого навчання іноземній мові на неязыкових факультетах вузів / Н.Р.Мухтарова // Вестник Московского государственного гуманитарного института имени М.И.Шолохова. Филологические науки, 2009. – Вып. 2. – С. 108–116.
4. Калюжна Т. Основні напрями розвитку вищої освіти України у XXI столітті / Т.Калюжна // Вища освіта України – Додаток 3 (Т. 4) – 2006. – С.113.
5. Розвиток професійної ідентичності в процесі навчання у вищих навчальних закладах : бібліогр. покажч. / уклад. : С.Н.Грипич, Л.М.Буравкова, М.П.Мельникович. – Рівне : РДГУ, 2011. – 78 с.